

a Kúria útján
az Alkotmánybíróság részére
Budapest

KÚRIA		
Kvk IV. 39419/2022/5		
Érkezett: 2022 APR 17.		
Peldány:	Melléklet:	Köztük:
1	1	1

Tisztelt Alkotmánybíróság!

- [1] Alulírott dr. Tordai Csaba ügyvéd (kamara azonosító szám: [REDACTED])

[REDACTED],
[REDACTED] a Háttér Társaság (bíróági nyilvántartási szám: [REDACTED])
[REDACTED] a továbbiakban: Indítványozó) képviseletében

a csatolt meghatalmazás alapján eljárva az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése, valamint a népszavazás kezdeményezéséről, az európai polgári kezdeményezésről, valamint a népszavazási eljárásról szóló 2013. évi CCXXXVIII. törvény (a továbbiakban: Nsztv.) 1. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó, a választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény (a továbbiakban: Ve.) 233. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panaszt nyújtok be, amelynek keretében kérem, hogy a tisztelt Alkotmánybíróság az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés d) pontja szerinti hatáskörében eljárva állapítsa meg, hogy a Kúria által **Kvk.IV.39.419/2022/4.** számon hozott végzés sérti az indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében, illetve az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert jogát, ezért az alaptörvény-ellenes, amelyre figyelemmel azt az Abtv. 43. § (1) bekezdése szerint azt semmisítse meg.

A befogadhatóság feltételeinek való megfelelés

- [2] Az Abtv. 27. § (2) bekezdés a) pontjára figyelemmel az Indítványozó érintettnek minősül, mivel az alkotmányjogi panasszal érintett bíróági eljárásban kérelmező volt.
- [3] A támadott végzés a bíróági eljárást befejező egyéb döntés.
- [4] Az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint a támadott végzés az Indítványozó bíróági felülvizsgálati kérelmét az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert, a tisztességes eljáráshoz való joga megsértésével utasította el érdemi vizsgálat nélkül, mivel a felülvizsgálati kérelemben az ügy lényegi részére vonatkozó indítványozói észrevételeket nem kellő alapossággal vizsgálta meg, illetve azok értékeléséről a támadott végzésben nem adott számot. A támadott végzés – ugyancsak az alábbiakban részletesen kifejtettek szerint – sérti az Indítványozónak az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert, a véleménynyilvánítás szabadságához való jogát, egyfelől azzal, hogy az ügy alapjogi érintettségét figyelmen kívül hagyta, másfelől azzal, hogy a felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításával nem orvosolta az Indítványozó véleménynyilvánítási szabadságának törvényi alap nélküli és szükségtelen korlátozásával elszenvedett sérelmét.
- [5] Az indítványozó az Nsztv. és a Ve. által biztosított jogorvoslati lehetőségeit kimerítette, mivel az elsőfokon eljáró Nemzeti Választási Bizottság határozatával szemben felülvizsgálati kérelmet terjesztett elő. Az ügyben a Ve. 232. § (5) bekezdése szerint további jogorvoslatnak helye nincs.

- [6] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert, a tisztességes eljáráshoz való jog megsértésével összefüggésben az alaptörvény-ellenesség a bírói döntést érdemben befolyásolta, mivel az Indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelme az alaptalan érdemi vizsgálat nélküli elutasítással érdemben elbírálatlan maradt.
- [7] Az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert, a véleménynyilvánítás szabadságához való jog megsértésével összefüggésben egyfelől alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdés, hogy folytatható-e országos népszavazási eljárásban olyan kampánytevékenység, amely érvénytelen szavazat leadására buzdít, másfelől az alaptörvény-ellenesség a bírói döntést érdemben befolyásolta, mivel az ügy alapjogi érintettségének figyelmen kívül hagyásával és az Indítványozó véleménynyilvánítási szabadságát törvényi alap nélkül, szükségtelenül korlátozó választási bizottsági döntés megváltoztatásának elmaradásával az Indítványozó alapjogi védelemben részesülő magatartását szankcionáló választási bizottsági döntés jogerőssé vált.
- [8] A támadott végzést az Indítványozó jogi képviselője 2022. április 13-án email útján vette kézhez, ezért az Nsztv. 79. § (5) bekezdésére és a Ve. 10. § (3) bekezdésére figyelemmel a végzéssel szemben az alkotmányjogi panasz 2022. április 16-án 16 óráig nyújtható be, amely határidőt az Indítványozó megtartott.
- [9] Az Alkotmánybíróság ügyrendjéről szóló 1001/2013. (II. 27.) AB Tü. határozat 71. § (4a) bekezdése szerint a jelen ügyben az alkotmányjogi panaszt a Ve. 223. § (1) bekezdése szerinti elektronikus módon is be lehet nyújtani az elsőfokon eljáró bíróságon.

Az ügy előzményei

- [10] A Nemzeti Választási Bizottság a 324/2022. számú határozatában azt állapította meg, hogy az Indítványozó megsértette a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontját azzal, hogy a 2022. április 3-ára kitűzött országos népszavazáson érvénytelen szavazat leadására buzdított, ezért a kérelmezőt 3.000.000 Ft bírsággal sújtotta.
- [11] Az NVB határozata szerint „a népszavazási kampány nem irányulhat az érvénytelen szavazásra való buzdításra, mert az nemcsak szétfeszíti, hanem át is töri a közvetlen hatalomgyakorlás alkotmányos célját és a mögötte meghúzódó jogalkotói akaratot. (...) a választópolgári akarat kinyilvánítása előtt, még mielőtt az a szavazólapon megjelenne, a választási kampány azon iránya, amely az érvénytelen szavazásra buzdít, a jogintézmény alkotmányos céljával, az Nsztv. és a Ve. szellemével össze nem egyeztethető, visszaélészerű joggyakorlásnak minősül. Ezen magatartás pedig azáltal válik jogellenessé és ütközik a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjába, mert formális jogkövetés égisze alatt, azaz azon állampolgári jogosultságot felhasználva, hogy valaki szavazati joggal rendelkezik, nem a népakarat jogi keretek közötti kifejezésére ösztönöz, buzdít, nem a népszavazás valódi célját igyekszik elősegíteni, hanem épp annak alkotmányos célját igyekszik kiüresíteni, azaz annak érdekében végez tevékenységet, hogy az érvénytelen szavazás eredményeként a nép ne kerüljön a jogalkotó szerepébe.” {NVB határozat indokolás [45], [48]}

- [12] Az NVB határozatával szemben az Indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelemmel fordult a Kúriához. A kérelemben az Indítványozó rámutatott arra, hogy az NVB határozat is elismerte, hogy a választópolgárok jogszerűen adhatnak le érvénytelen szavazatot az országos népszavazáson, mivel úgy foglalt állást, hogy „*a Bizottság fenti álláspontjával nem vitatja azt, hogy a választópolgári akarat manifesztálódhat, testet ölthet akár egy érvénytelen szavazat formájában is. A választópolgári akarat a szavazólapon érvényes – érvénytelen szavazat formájában jelenhet meg. Az érvényes szavazat pedig lehet „igen”, vagy „nem” szavazat. Ekként a szavazólapon a választópolgári válasz három módon jelenhet meg: igen, nem és érvénytelen szavazat.*” {NVB határozat indokolás [46]-[47]}
- [13] Az Indítványozó a bírósági felülvizsgálati kérelmének [13] bekezdésében úgy érvelt, hogy (i) a népszavazási kampány rendeltetése, hogy a közügyek megvitatása körében a választópolgárnak a népszavazáson kinyilvánításra kerülő akaratát befolyásolja, (ii) a választópolgári akarat a népszavazáson jogszerűen négy irányban nyilvánulhat meg: a választópolgár részt vesz-e a népszavazáson, illetve azon igen, nem vagy érvénytelen szavazatot ad-e le, (iii) a népszavazási kampány rendeltetésével ezért nem ellentétes, ha a kampánytevékenységet folytató a választópolgár akaratát abba az irányba befolyásolja, hogy a választópolgár jogszerűen érvénytelen szavazatot adjon le, (iv) ezért az Indítványozónak az érvénytelen szavazat leadására buzdító tevékenysége nem volt ellentétes a népszavazási kampány rendeltetésével, hanem kifejezetten a népszavazási kampány rendeltetésén belül maradt, így (v) az NVB határozat az Indítványozó terhére a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontját megsértve állapította meg a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének megsértését, illetve szabott ki bírságot.
- [14] Az Indítványozó a bírósági felülvizsgálati kérelmének [14] bekezdésében arra is hivatkozott, hogy az arra vonatkozó buzdítás, hogy a választópolgár milyen magatartást tanúsítson az országos népszavazással összefüggésben, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert, a véleménynyilvánításhoz való jog leginkább védett aspektusába tartozik, ezért az ilyen kampánytevékenység az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdéséből következően csak tételes törvényi alap mellett, a jogkorlátozás szükségessége és arányossága mellett kerülhet sor, ami minimálisan az Alaptörvény 28. cikkén keresztül az Nsztv. és a Ve. alkalmazása során a jogalkalmazó szervek számára is irányadó. Az érvénytelen szavazatra buzdítást tételes törvényi rendelkezés nem tilalmazza, illetve annak korlátozása más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében nem elkerülhetetlenül szükséges, így a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának nem tulajdonítható alaptörvény-szerűen olyan értelmezés, amely alapján jogszerűtlen lenne az érvénytelen szavazat leadására buzdító kampánytevékenység. A Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának az NVB határozatban megjelenő értelmezése az ügy alapjogi aspektusait figyelmen kívül hagyja, illetve egy alapvető jog gyakorlását az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésében megengedettekén túl is korlátozza.
- [15] A Kúria a támadott végzésében az Indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelmének a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontját érintő részeit lényegét tekintve pontosan ismertette {támadott végzés indokolás [14]}, ugyanakkor az ügynek a véleménynyilvánítás szabadságára vonatkozó alapjogi érintettségére, illetve a jogkorlátozás tételes törvényi alapjának és a jogkorlátozás szükségességének hiányára vonatkozó érveit nem foglalta össze, mindössze arra utalt, hogy az Indítványozó állította, hogy a magatartása az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert jog leginkább védett aspektusába tartozik {támadott végzés indokolás [15]}.

- [16] A Kúria a támadott végzésében az Indítványozó bírósági felülvizsgálati kérelmét arra hivatkozva utasította el érdemi vizsgálat nélkül, hogy "a Ve. alapelvi rendelkezésének formális felhívásán túl a kérelmező nem mutatja be, hogy a határozat milyen konkrét összefüggések alapján jogszabálysértő. Nem mutatja be a Kúria által elbírálható módon, hogy a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának miért nem tulajdonítható olyan értelmezés, mint amelyet annak az NVB támadott határozata adott. Utal ugyan arra, hogy az NVB határozat az ügy alapjogi aspektusait figyelmen kívül hagyja, de hiányzik az általa helyesnek vélt értékmérlegelés bemutatása. Nem tartalmazza a felülvizsgálati kérelem az elbírálhatósághoz szükséges pontossággal, hogy milyen jog áll szemben milyen joggal, milyen alkotmányos értékkel, ezek közötti a Ve 2. § (1) bekezdés e) pontjában foglalt rendeltetésszerű joggyakorlás szempontjából milyen következtetések levonását tartaná a kérelmező helyesnek." {Indokolás [24]}.

A tisztességes eljáráshoz való jog sérelme

- [17] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert, a tisztességes eljáráshoz való jog részét képezi az indokolt bírói döntéshez fűződő jog, amely magában foglalja, hogy "a bíróság az eljárásban szereplő feleknek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit kellő alapossággal megvizsgálja, és ennek értékeléséről határozatában számot adjon." {7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [34]}
- [18] Ugyancsak következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata abban, hogy az indokolt bírói döntéshez fűződő jog, mint a tisztességes eljáráshoz való jog egyik részjogosítványa, a nemperes bírósági eljárásokra {35/2015. (XII. 16.) AB határozat, 3179/2018. (VI. 8.) AB határozat}, ezen belül kifejezetten a Ve. szerinti nemperes bírósági eljárásokra is irányadó {legutóbb 4/2022. (III. 23.) AB határozat, Indokolás [21]-[23]}.
- [19] A támadott végzésben a Kúria az Indítványozó álláspontja szerint – noha a végzés [13]-[14] bekezdésében tartalmát tekintve pontosan ismertette – nem vizsgálta meg kellő alapossággal az Indítványozónak az ügy lényegi részére, a rendeltetésszerű joggyakorlás követelménye állítólagos megsértésére vonatkozó észrevételeit. Az Indítványozó a bírósági felülvizsgálati kérelmének [13] bekezdésében nemcsak formálisan hivatkozott a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának sérelmére, hanem konkrét összefüggések érdemi előadásával fejtette ki, hogy egyrészt mi a népszavazási kampány rendeltetése (a választópolgárnak a népszavazáson jogszerűen kinyilvánításra kerülő akarata befolyásolása), másrészt miként nyilváníthatja ki a választópolgár az akarát a népszavazáson (távolmaradással, érvénytelen szavazat leadásával, igen szavazat leadásával vagy nem szavazat leadásával), harmadrészt hogy a kérelmező kampánytevékenysége mire irányult (a választópolgár akarata jogszerű kinyilvánításának minősülő érvénytelen szavazat leadására való buzdításra), amely érvek összevetésével az Indítványozó kifejtette, hogy az Indítványozó kampánytevékenysége a népszavazási kampány rendeltetésén belül maradt, ezért jogsértően állapította meg az NVB a rendeltetésszerű joggyakorlás követelményének Indítványozó általi megsértését. A támadott végzésben a Kúria sem a népszavazási kampány rendeltetésére, sem a választópolgár által kinyilvánítható akarat jogszerű lehetőségeire, sem az Indítványozó által kifejtett kampánytevékenység irányultságára vonatkozó indítványozói észrevételekkel, továbbá az azok konkrét összefüggésére vonatkozó indítványozói előadással nem foglalkozott érdemben, azok helyességére vagy téves voltára vonatkozóan utalást sem tett, noha ezek az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételek voltak, amelyeket az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII.

cikk (1) bekezdésében elismert, a tisztességes eljáráshoz való jog részét képező, az indokolt bírói döntéshez fűződő jogából fakadóan a Kúriának kellő alapossággal meg kellett volna vizsgálnia, illetve azok értékeléséről határozatában számot kellett volna adnia. Azzal, hogy a Kúria az Indítványozónak az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételeit nem vizsgálta meg kellő alapossággal, illetve azok értékeléséről a határozatban nem adott számot, megsértette az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert, a tisztességes eljáráshoz való jogát az indokolt bírói döntéshez való részjogosítvány megsértésén keresztül.

- [20] Az Indítványozó álláspontja szerint a bírósági felülvizsgálati kérelemben foglaltak érdemi vizsgálatra való alkalmasságát erősíti meg az is, hogy az előzőekben bemutatott indítványozói érveléssel azonos gondolatmenet szerint állapította meg a Kúria másik eljáró tanácsa azonos ténybeli alapok mellett, hogy az országos népszavazási kampányban az érvénytelen szavazatra buzdítás nem sérti a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontja szerinti, a jóhiszemű és rendeltetésszerű joggyakorlás követelményére vonatkozó alapvető {Kvk.V.39.422/2022/3., Indokolás [29]-[30]}. Az Indítványozó álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nélkül nem lehet érdemi vizsgálatra alkalmatlannak minősíteni azt a jogi érvelést, amit azonos ténybeli alapokon nyugvó ügyben a Kúria másik eljáró tanácsa a döntésének indokául felhoz, mivel ez utóbbi körülmény önmagában is alátámasztja azt, hogy az ilyen jogi érvelés érdemben vizsgálható, ekként az indokolt bírói döntéshez való részjogosultságból következően érdemben vizsgálandó is a bíróság által.
- [21] Ezen túlmenően a támadott végzésben a Kúria érdemben nem ismertette és nem is vizsgálta meg kellő alapossággal az Indítványozónak az ügy másik lényegi részére, a véleménynyilvánítás szabadságának az NVB határozatában megjelenő alaptörvény-ellenes korlátozására vonatkozó észrevételeit. Az Indítványozó a bírósági felülvizsgálati kérelmének [14] bekezdésében kifejtette, hogy a népszavazási kampánytevékenység az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert, a véleménynyilvánítás szabadságához való jog leginkább védett aspektusába tartozik, amelynek korlátozása az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése szerint csak akkor alaptörvény-szerű, ha egyebek mellett arra törvényi alap mellett, más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében elkerülhetetlenül szükségesen kerül sor, ez pedig minimálisan az Alaptörvény 28. cikkén keresztül az Nsztv. és a Ve. alkalmazása során a jogalkalmazó szervek számára is irányadó. Az Indítványozó hivatkozott arra, hogy nincs tételes törvényi rendelkezés, amely az érvénytelen szavazat leadására buzdító kampánytevékenységet tiltaná, illetve nincs olyan más alapvető jog vagy alkotmányos érték, amelynek érvényesülése vagy védelme érdekében az ilyen szólás korlátozása elkerülhetetlen lenne, ezért a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának nem tulajdonítható az Alaptörvénnyel összhangban álló olyan értelmezés, amely az érvénytelen szavazat leadására buzdítás mint kampánytevékenység jogellenességének megállapítását megengedné. A támadott végzésben a Kúria ezen, az ügy lényegi részeire vonatkozó észrevételekkel érdemben nem foglalkozott, azok helyességére vagy téves voltára vonatkozóan utalást nem tett, egyáltalán nem is tért ki az indokolásában az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének érintettségére. Megjegyzi az Indítványozó, hogy alaptalan a támadott végzés azon megállapítása, hogy a bírósági felülvizsgálati kérelemből *"hiányzik [a kérelmező által] helyesnek vélt értékmérlegelés bemutatása (...) [n]em tartalmazza a felülvizsgálati kérelem az elbírálhatósághoz szükséges pontossággal, hogy milyen jog áll szemben milyen joggal, milyen alkotmányos értékkel"*, mivel a bírósági felülvizsgálati kérelem nem a konkuráló alapjogok és alkotmányos értékek egymással szembeni mérlegelésére mint a jogkorlátozás arányosságának részére, hanem az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének védelmi körébe tartozó kampánytevékenység korlátozásának törvényi alap nélküiségére és a jogkorlátozás

szükségesség hiányára hivatkozott, amely esetben az "értékmérlegelés" vagy a konkurálás nem értelmezhető. Azzal, hogy a Kúria az Indítványozónak az ügy lényegi részeire vonatkozó, a jogkorlátozás tételes törvényi alapjának és szükségességének hiányára vonatkozó észrevételeit nem vizsgálta meg, illetve azok értékeléséről a határozatban nem adott számot, megsértette az Indítványozónak az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében elismert, a tisztességes eljáráshoz való jogát az indokolt bírói döntéshez való részjogosítvány megsértésén keresztül.

- [22] Az Indítványozó álláspontja szerint a bírósági felülvizsgálati kérelemben foglaltak érdemi vizsgálatra való alkalmasságát erősíti meg az is, hogy az előzőekben bemutatott indítványozói érveléssel azonos gondolatmenet szerint állapította meg és rögzítette elvi tételként a Kúria két másik eljáró tanácsa, hogy az országos népszavazási kampányban az érvénytelen szavazatra buzdítás az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésének védelmi körébe tartozik, ezért az ilyen kampánytevékenység miatt – tételes törvényi alap, továbbá a jogkorlátozás szükségességének fennállása hiányában – nem lehet alaptörvény-szerűen a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának megsértését megállapítani {Kvk.V.39.422/2022/3., Indokolás [40]; Kvk.V.39.421/2022/5., Indokolás [61]; Kvk.VI.39.423/2022/6., Indokolás [60]}. Az Indítványozó álláspontja szerint a tisztességes eljáráshoz való jog sérelme nélkül nem lehet érdemi vizsgálatra alkalmatlannak minősíteni azt a jogi érvelést, amit azonos ténybeli alapokon nyugvó ügyben a Kúria több másik eljáró tanácsa a döntésének elvi lényegeként felhoz, mivel ez önmagában is alátámasztja azt, hogy az ilyen jogi érvelés érdemben vizsgálható, ekként az indokolt bírói döntéshez való részjogosultságból következően érdemben vizsgálandó is a bíróság által.

A véleménynyilvánításhoz való jog sérelme

- [23] Az országos népszavazás a népszuverenitás közvetlen megnyilvánulása, a népszavazási kampány ezért a közügyek megvitatásának kiemelt terepe. Az arra vonatkozó buzdítás, hogy a választópolgár milyen magatartást tanúsítson az országos népszavazással összefüggésben, ezen belül is hogy érvénytelen szavazatot adjon le, az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert, a véleménynyilvánításhoz való jog leginkább védett aspektusába tartozik.
- [24] Ezt erősíti meg az Emberi Jogok Európai Bíróságának a Magyar Kétfarkú Kutya Párt v. Hungary ügyben hozott nagykamarai ítélete is, amely kifejezetten rögzítette, hogy az Egyezmény 10. cikkében elismert véleménynyilvánítási szabadság részét képezi, hogy egy népszavazási kampányban érvénytelen szavazat leadására buzdítsanak [Magyar Kétfarkú Kutya Párt v. Hungary, GC, app. no. 201/17, §91]
- [25] Az Alkotmánybíróság következetes gyakorlata szerint alkotmányjogi panasz alapján „a bírói döntésben foglalt jogértelmezés Alaptörvénnyel való összhangját vizsgálja, azaz azt, hogy a jogszabály alkalmazása során a bíróság az Alaptörvényben biztosított jogok alkotmányos tartalmát érvényre juttatta-e. Ha a bíróság az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, és az általa kialakított jogértelmezés nem áll összhangban e jog alkotmányos tartalmával, akkor a meghozott bírói döntés alaptörvény-ellenes.” {3/2015. (II. 2.) AB határozat, Indokolás [18]}

- [26] A támadott végzésben a Kúria érdemben nem foglalkozott a bírósági felülvizsgálati kérelem azon érveivel, amely szerint az NVB határozata az Indítványozó Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert, a véleménynyilvánítás szabadságához való jogának alaptörvény-ellenes korlátozását eredményezte azzal, hogy tételes jogi alap nélkül, illetve az alapjogkorlátozás szükségességének fennállása nélkül állapította meg a véleménynyilvánítási szabadság körébe tartozó magatartás jogellenességét, illetve szabott ki amiatt bírságot.
- [27] Az Indítványozó a bírósági felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra, hogy nincs tételes törvényi rendelkezés, amely az érvénytelen szavazat leadására buzdító kampánytevékenységet tiltaná, illetve nincs olyan más alapvető jog vagy alkotmányos érték, amelynek érvényesülése vagy védelme érdekében az ilyen szólás korlátozása elkerülhetetlen lenne, ezért a Ve. 2. § (1) bekezdés e) pontjának nem tulajdonítható alaptörvény-szerűen olyan értelmezés, amely az érvénytelen szavazat leadására buzdítás mint kampánytevékenység jogellenességének megállapítását megengedné. Azzal, hogy a Kúria a támadott végzésében ezen indítványozói észrevételeket érdemben nem vizsgálta meg, az előtte fekvő, alapjogilag releváns ügy alapjogi érintettségére tekintet nélkül járt el, ami – a tisztességes eljáráshoz való jog fentebb kifejtettek szerinti megsértésén túl – önmagában is sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdését.
- [28] A [27] bekezdésben foglaltakon túl a támadott végzés tartalmilag is sérti az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert alapvető jogot, mivel a bírósági felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításával a Kúria nem orvosolta az Indítványozó véleménynyilvánítási szabadságának törvényi alap nélküli és szükségtelen korlátozásával elszenvedett sérelmét.
- [29] Ezzel összefüggésben az Indítványozó – a bírósági felülvizsgálati kérelemben kifejtetteket megismételve – hivatkozik arra, hogy az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdése alapján alapvető jog korlátozására csak törvényben kerülhet sor, márpedig nincsen olyan tételes törvényi rendelkezés, amely a népszavazáson az érvénytelen szavazat leadására buzdító kampánytevékenységet tilalmazná; azzal, hogy tételes törvényi tilalom hiányában a jogkorlátozás előreláthatósága sem biztosítható. Ezen túlmenően az Indítványozónak már a bírósági felülvizsgálati kérelemben kifejtett álláspontja szerint nincs olyan más alapvető jog vagy alkotmányos érték, amelynek érvényesülése vagy védelme érdekében elkerülhetetlen lenne az érvénytelen szavazat leadására buzdítás mint véleménynyilvánítás korlátozása, ezért az NVB határozata nem felelt meg az Alaptörvény I. cikk (3) bekezdésének a jogkorlátozás szükségességét követelményként támasztó rendelkezésének sem.
- [30] Az Alaptörvény I. cikk (1) bekezdése szerint az alapvető jogok védelme az állam elsőrendű kötelezettsége, illetve az Alaptörvény 28. cikkéből következően a Kúriának a hatáskörei gyakorlása során biztosítani kell, hogy az alapvető jogok esetleges korlátozása az alaptörvényi keretek között maradjon. A Kúriának ezért erre irányuló bírósági felülvizsgálati kérelem alapján az Alaptörvényből fakadó kötelezettsége a törvényi alap nélkül, illetve a szükségesség követelményét megsértve alapvető jogot korlátozó NVB határozat megváltoztatása.
- [31] Ennek a kötelezettségének a támadott végzésben a bírósági felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításával a Kúria nem tett eleget, noha a bírósági felülvizsgálati kérelem érdemben hivatkozott a véleménynyilvánítás szabadságának sérelmére, ezáltal pedig a támadott végzés megsértette az Indítványozónak az Alaptörvény IX. cikk (1) bekezdésében elismert jogát, mivel az érdemi vizsgálat nélküli

elutasítással az Indítványozó véleménynyilvánítási szabadságát tételes törvényi alap nélkül, szükségtelenül korlátozó NVB határozat jogerőre emelkedhetett.

Budapest, 2022. április 16.

Tisztelettel,

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized letters that appear to be 'T', 'C', and 'A'.

dr. Tordai Csaba ügyvéd